

መልሱ ንሓው ተስፋ-ብርሃን

ዘኸበርካ ሓው ተስፋ-ብርሃን፡ (ኤርትራዊ ስለዘኸበርካ ሓው ኢላ ክጽውዓካ እናቅደለይ) እቲ ንልዕሊ ሓደ ሰዓት ዘኸበደ እንጻር ሓው ጀላል ያሲን (ብመገዱ ድማ ንጀበርቲ፡ ንውድብ ናህዳ ንመርብብ ዓዋተን ካልኣትን?) ዒላማ (ታርገት) ዘገበረ መግለጺኻ ስሚዐዮ፡ ብሓቂ ዘሕዘን'ዩ! ኣብ ፈረንሳ (ሃገር ሓርነት፡ ማዕርነት፡ ሕውነት) እትነብር፡ ዘተመሃርካ መንእሰይ (ትሕት 40 ኢኻ ኢላ እግምት)፡ ንነብሱ ከም ሃገራዊ፡ ደላይ ፍትሕ/ለውጢ፡ ተቃዋሚ ምልኪ/ገባቲ ስርዓት ዘኾኑ፡ ለበራላዊ ኢዮ ዘበል ሰብ፡ ከምዚ ዘበለ ድሑርን ከፋፋልን፡ ጸረ-ሓድነትን ጸረ-ህዝብን ሓሳባት ክትዘርግሑ፡ ነውሪ ኢዩ፡ ከም ኤርትራዊ፡ የሕዝነኒ!

ኣብዚ ጊዜ ሃገርና ኣብ ሓደጋ ናይ ህላወን ዘይህላወን፡ ከምኡ'ውን ኣብ ስግኣት ጸንተት ኣብ ዘላቶ ጊዜ፡ ህዝብና (ብፍላይ ከኣ መንእሰያትና) ሰላም ተረኺቡ ተባሂሉ፡ እፎይታ ሓርነት ኣይረኸቡን፡ ኣብ ክንዲ ካብ ማእሰርቲ ናብ ናጻ ምውጽእ፡ ካብ ስደት ናብ ዓዲ ዝኣትወ ናብ ደገ ብብዘሐ ይውሕዙ ኣለዉ፡ ስለዚ ንሰኻ ሓድነት ህዝቢ ዘሓይልን ንህሉው ሸግራትና ፍታሕ ዘምጽእን ኣብ ክንድ ተቐርብ፡ ቦቲ ንሰባት ዘገሃዘን ዘነሃህርን ኣሉታዊ ትሕዞኻ ንሰባትን ትካላትን ከም ዊንታኻ፡ ከተካፍእን ከተጸልምን ኣይግድን፡ ሃዩንታ! ኢዩ።

እቲ ንዓኻ መጠገሲ መደረኻ ዘኾነ፡ ሓው ጀላል ዘዳለም፡ ጽሑፍ፡ (ንሰኻ፡ ካልእ ኣጀንዳ ኣለዎ ዘበልካዮ?) እንታይ ኢዩ ዘበል? ንሱ ብመጽናዕቲ ኣሰኒዩ፡ ኣብ ኤርትራ መንግስታዊ ስርርዕ ስልጣን፡ 38% ካብ ህዝቢ ኤርትራ ዘቐውም ብሄር ትግርኛ፡ ንዘበዘሐ ልዕሊ 90% ቦታ ስልጣን ሓዘ ይጎግዝ ኣሎ ኢሉ። ነቲ ጽሑፍ ዘይፈልጥ ወይ ዘይረእዩ፡ (ንሰኻ እዘን እዘን ኢሉ፡ በዚ ተጋጊዩ፡ በዚ ቅኑዕ ኣሎ ወዘተ፡ ስለዘይበልኩ) ሓደ ንሃይማኖታዊ ወይ ወገናዊ/ብሄራዊ ኣውራጃዊ፡ ግጭት ተበገሎ ዘበለ ጽሑፍ ኣምሰልካዮ። እዚ ቅኑዕብ ኣገባ ክትዕ (polemics) ኣይኮነን፡ ምስቲ ዘበሎ ዘይትሰማማዕ፡ ዘይትቐበሉ፡ ወይ ኣብ ትሕዝቶ፡ ኣቀራርባ ወይ መደምደምታኡ ክትፈላለ ወይ ክትቃወም ትክእል ኢኻ። ግን ንርእይቶኻ ወይ ተቃውሞኻ ብርትዓውን መጎታውን ኣገባብ ከተረድኣና ዘይትፍትን፡ ነዚ ኣይገበርካዮን፡ ሓው ተስፋ-ብርሃን።

እቲ ንሱ ኣብ መጽናዕቲ ተመርኩሱ ዘቐረበ ሓቀኛ ጽሑፍ፡ (ናይ ቁሩብ ዓመታት ጋግ፡ ኣብ ግምት ብምእታው፡ ናይ ገለ ውልቀ-አሰማት ምቅያይር ክህልዎ ይክእል ኢዩ።) እዋናዊን ሓቀኛን ኢዩ። ምስ ጊዜ እቲ ዘይማዕርነትን ወይ ዕብላላ ሓደ ብሄር/ጉጅለ ዘይዳ ገዲዱ ትርእኢ። ብመሰረቱ ግን፡ ሰነዱ ሓቂ ወይ ጭብጢ ኢዩ። እዚ ክወሓጠልካ ኣለዎ ክቡር ሓው፡ ኣብቲ ቁምነገር ወይ ፍረ-ሓሳብ ኣተኩርካ፡ ሓሶት እንተተኾይኑ፡ ሓሶት ወይ ጌጋ በል። ወይ ከኣ እቲ ሓበሬታ (data) ሓቂ ኢዩ፡ ግን ከምኡ ምኻድና ጽቡቕ'ዩ፡ በዚ ዘይምዕሩይ ኣገባብ ክንክይድ ምጽናሕና ቅኑዕ ኢዩ በል። ወይ ከኣ እዚ ኣገባብ ጌጋ፡ በደል ኢዩ በል። ኣብ መጻኢ እዋን ድማ፡ ካብዚ ተማሃርና ኣብታ ድሕሪ ወድቀት ስርዓት ኢሳያስ ክንተክላ ንኣልምን ንቃለሰላን ዘለና፡ ቅዋማዊት (ህዝባዊት ደሞክራሲያዊት) ኤርትራ ኣይንደግምን ኢና፡ ነታ ብናይ ሓባር ቃልሰን መስዋእትን ዘመጸት ኤርትራ፡ ብፍትሓውን ምዕራይን ኣካይዳ ክንሰርግን ከነመሓድራን ንፈትን፡ ክትብል ትክእል። ሓው ጀላል ኮነ ካልኣት፡ እዚ ሎሚ ወይ ሕጂ ይተግበር፡ ቃልሰና ገዲፍና፡ ወይ ሕጂ ኣብ ወጻኢ ወይ ኣብ በረኻ (ወይ ኣብ ማሕበራዊ ሜዳ፡ cyber ወይ ካልእ ብህጹጽ) ማዕርነታዊ መንግስቲ ንትክል ነተግብር፡ ክብሉ ኣይሰማዕኩን ወይ ኣዮንቡቡኩን። ይኹን'ምበር ኤርትራውያን ደለይቲ ፍትሕ/ለውጢ (ተቃዋምቲ) ንህዝብና ዘውክል ሓደ ግዝያዊ መንግስቲ፡ ውድብ ወይ ኣካል ክገበር እንተተኾይኑ፡ ምዕራይን ፍትሓውን ተሳታፍነት ናይ ብሄራት፡ ሃይማኖት፡ ጾታን ካልእን ዝሓዘለ ክኸውን ከምዘግብእ መቐም፡ ናይ ግድን'ዩ።

ብተወሳኺ ኣብቲ ጀላል ያሲን ዘቐረበ መዘክር፡ ንቀሺ ዲሞክራሲ ከም ሸፍታ ይኹን ካልእ ኣይጠቐሰን። እዚ ዘቐረብኩዮ ጽሑፍ ኣብ ካልእ መርብብ ሓበሬታ (EHREA.ORG) ብሓው ርእሶም ዝዳሎ ዘተጠቐሰ ኢዩ። መቐላዊ ምንጩ ካልእ ጽሑፋት፡ ከምን ናይ ኣለምሰገድ ተስፋይ መጽሓፍ “ኣይንፈላለ” ኣሎ። ኣብታ መጽሓፍ ንሸፋቱ ማሕበር እንድነት ምስ ስእሎምን ተግባሮምን ጠቐሱም ኣሎ። ናይ ዓዋተ ሸፍትነት እውን (ቅድሚ ናብ ገድሊ ምብጋሱ) ኣብኡ ተጠቐሱ ኣሎ። ስለዚ፡ ሓው ጀላል ንቀሺ ዲሞክራሲ ሸፍታ ስለዝበሎ ዘበልካዮ፡ (ንሱ ኣይበሎንግን ዋላ እንተዘብል ኔሩኹ?) ደቂ መታሕት ኩሎም (ብፍላይ ኩናማ) ካብዚ ተበገሶም ጥራይ፡ ንዓዋተ ሸፍታ ኢሎም ትብልን ኣለኻ። ብኸምዚ መልሱ-ተግባር ድማ ኩሉ ኤርትራዊ ተባኢሱ፡ ናይዚ ሳዕቤን ህዝቢ ክበላ (ትግርኛ) ዓቕሉ ጸቢሎም ምንቅስቃስ ኣግኣዘያ ጀሚሩ፡ ወዘተ፡ ዘብል ትንታኔኻ ጭብጢ-ኣሎብን መስሓቕን ጥራይ ኢዩ። ኣብ መግለጺኻ ነተን ነጥብታት ኣብ ሓደ ጽሑፍ ከም ዘቐረበ ጌርካ ምዘራብካ ድማ፡ ብወገይ ጌጋን ምድንጋርን ኮይኑ ይሰመዓኒ።

ስለዚ ነቲ ሓው ጀላል ዘቐረበ መሰረታዊ ጉዳይ ኣልዕሊካ ኣብ ክንዲ ምዘራብ፡ ኣብ ካልእ ሃውቲትካ፡ ክቡር ሓው። ንሰባት (ሰማዕትኻ) ኣደናጊርካ ጥራይ ዘይኮነሱ፡ ንብዙሓት ንጹሃት ብዘይዘኾነ ጭብጢ ወይ ንጹር ሓበሬታ፡ ኣጸለምካን ጎዲእካን ኣካልኣካን። ብዘይካቲ ቀዳማይ ግዳይካ ዘበገርካዮ ሓው ጀላል፡ ንጀበርቲ፡ ውድብ ናህዳን፡ ንመርብብ ሓበሬታ ዓዋተን ካልኣትን ሃሪምካ። እዚ ውልቃዊ ርእይቶይ ኢዩ፡ ርግጻኛ ኢዩ፡ ሓው ጀላል፡ መርብብ ዓዋተ፡ ናህዳ ኮነ ካልኣት፡ ባዕላቶም ከምልሱን ክካታዑን ይክእሉ ኢዮም። ኣነ ግን ኣቀራርባኻ ዘይፍትሓውን ሻራውን (ናይ መን እንድዒ?) ኮይኑ ተሰማሪዑኒ።

ካልእ'ሲ ይትረፍ ነቲ ኣብ ጥሪ 2013 ዝተኻየደ ሰርሒት ፎርቶ (ሰርሒት ጅግና ሰወእ ወድ-ዓሊ) ኣብ ክንዲ (ምስ ኩሉ ድኽመታቱን ኣብ መወዳእታ ድማ ሕማቕ ኢጋጣሚ ኮይኑ ምፍቓሉን)፡ ከም ሓደ ቅኑዕን ተባዕን ፈተነ ምእላይ ምልኪ እትርእዮ፡ ካልእ ዕላማ ነይርዎ (እንቋዕ ኣይተዓወተ) ኢልካ፡ ኣብ ዘይትፈልጦን ዘይትርድኦን ጉዳይ ኣቲኻ ሃውቲትካ፡ ሰርዓት ህግደፍ፡ ኣብ ፈለግ ነቲ ናይ ፎርቶ ፈተነ ሃይማኖታዊ (ወይ ወገናዊ) መልክዕ ኣልቢሉ ከቕርቦ ፈቲኒኑ። ደሓር ግን ተቐባልነት ከምዘይረክብን፡ ካልእ ዝገደደ ዘይደተልዮ (ንዕኡ ዘየርብሕ) ከምዘምጽኦ ፈሊጡ ግዲ ኮይኑ፡ ኣይደፍኦሉን። ብተመሳሳሊ ነቲ ናይ ክቡር ኣቦና ሰውእ ሓጅ ሙሳን ተመሃሮ ቤት-ትምህርቲ ኣልዲያእ ኣኽርያን ምንቅሳቻ፡ እቲ ምኽንያት ርዳኦ ኢዩ። ንህዝቢ ብሃይማኖት ንምፍልላይ፡ ንሰኻ ድማ ብፍላጥ ይኹን ብዘይ ፍላጥ መሳርሒ ወይ መጋበርይ ናይዚ ትኸውን ኣለኻ።

ንእግራ-መንገድና፡ መጀመርያ ብሄር እንታይ ማለት'ዩ፡ ብኸመይክ ይቐውም? ኣብ ኤርትራ ክንደይ ብሄራት ኣለዎ? መካመን ኢዮን? ብኸመይክ ተመሪጸን? ኣብ ናይ ሎሚ ኤርትራ፡ ሰርዓት ህግደፍ (ኢሳያስ) ዝመረጸን፡ ዝፈቐደለን ወይ ዝባረኸን፡ 9 ብሄራት ጥራዩ ኢዮን ዘለዎ። ብኸመይ ብዘይገድሱ፡ ካብዚ ወጻኢ ዝውሰኸ ወይ ዘገድል ወይልኡ? ስለምንታይ ራሻይዳ ብቐበላለም ዘይተነሱ፡ ከም ሳሆ ወይ ብሌን፡ ብቋንቋም፡ ብሄር ዓረብ ዘይተባህሉ፡ ኣብ ሕቶ ሳሆን ዓሳውርታን ዘይተወድኦ ክትዕ ኣሎ። ግን ኢሳያስ ሓንሳብ ሳሆ ኢኹም ኢሉ ወሲኑሎም። ናራውን፡ ንሕና “ባርያ” ኢና ይብሉ፡ ይቐሬታ፡ ባርያ ብቋንቋ ትግርኛ ገላ ስለዘሰምዕ፡ በዚ ንሕና ንብለኩም ጥራይ ኪዱ ተባሂሎም። ጀበርቲ ንሕና ብሄር ኢና ኣይትበሉ፡ ናይ ግድን ትግርኛ ኢኹም ተባሂሎም። ራሻይዳ ብዘሐም ክንደይ ሚእታዊት ካብ ኤርትራ የቐሙ? ብሓቂኸ ንጉብሶም ከም ኤርትራውያን ይወሰዱዎን ይቐበሉዎን ዲዮም? ኣብ ጋሽ-ባርካ ዝነበሩ ናይጀርያዊ መቐፅ ዘለዎም (ተኸራር?) ኣለዉ። ካልኦት ከም ኢሉት፡ ሹኽሪያ፡ ወዘተ፡ እንተደሊኻ'ውን መንሳዕ፡ ባዜን (ኩናማ?)። ሓደ ግዜኡ ኣብ ኣቕርቦትካል ሓው ተሰፋ-ብርሃን ጀበርቲ ብሄር እንተ ኢልናዮም ብሄራትና 50 ክበጽሓ ኢዮን ኢልካ ተሻቂሉ ኔርካ። መናብር ከይውሕድ ዲኻ ፈሪህካ? ኣጅኻ ኣይትሰከፍ። ኣብዚ ጉዳይ ክምጸኡ እዋን፡ ብዙሓት፡ ብዘተ መጽናዕቲ ልዝቡ፡ ብሰላማዊ ደሞክራሲያዊ ኣገባቡ፡ ከምሰሱን ክጽንዑን ዝግብእም ሕቶታት ኣለዉ። ክንፈትሖም ድማ ኢና።

ኣብ ኢትዮጵያ፡ ኢህወደግ ነቶም ከም ውራጌ ተመሳሳሊ ቋንቋን ባህልን ዘለዎም፡ “ሰልጤ” ዝተባህሉ ህዝቢ፡ ንሕና ነብሰና ዝኸኣልና ብሄር “ሰልጤ” ኢና ምስ በሉዎ። መሰሎም ኣኽቢሩ ተቐቢሎዎም። ኣብ ግዜ መግዛእቲ ደርግ፡ ጀበርቲ ብሄር ክንኸውን ኢሎም ምስ ሓተቱ፡ ደርግ መጽናዕታዊ ጽሑፋትን ዝተሰነዩ ክትዓት (ሲምፖዝየም) ኣካዩዱ፡ ኣብ መወዳእታ፡ ብሄር ኢኹም ኢሉ ተቐቢሎዎም። ሰርዓት ህግደፍ (ኢሳያስ) ግን ጀብርቲ ብሄር ክንደኸውን ይፈቐደልና ኢሎም፡ ብሕጋዊ ኣገባብ ምስ ሓተቱ፡ ኣሲሩዎም፡ ቀቲሎዎም፡ ኣብ ህዝባዊ ኣኼባ ኣናሺዮም፡ ነጹሎዎም፡ ወዘተ። ሓው ተሰፋ-ብርሃን ከኣ ንኢሳያስ ኣብዚ ግህሰት ትሕግዞ ኣለኻ። ኢሳያስ ደጋፊ ከይሰእን ዲኻ ፈሪህካ፡ ወይ ብኻልእ ኩርናዕ ትርእዮ ኣለኻ? ስለምንታይ፡ ኣብርሃለይ?

ኣብ ስነ-ፍልጠታዊ ሕጋዊ/ታሪካዊ ትንታኔ ብሄር እንተኣቲና፡ ክነውሓና ስለዝኸኣል፡ ብሕጽር ዝበለ ክሕዞ ክፍትን ኢዮ። ካልኦት ካባይ ንላዕሊ ነቲ ሕቶ ዘጽንዑ ወይ ዝተመራመርኩሉ ሞያውያን ተወሳኺ መብርሂ ክህቡና ተሰፋ እንብር። ኣነ ከም ዝርድኦ፡ ብሄር (nation) ማለት ሃገር ማለትዩ። ኣብተን ታሪካዊ ምዕባሌ ተኸቲለን ብግቡእ ቁጠባዊ፡ ማሕበር-ባህላዊ ፖለቲካዊ ኣገባብ ክምዕብላን፡ ክሳብ ናብ ሃገርነት ወይ ሃገራ-መግስቲ (nation or nation-state) ዝበጽሓ ናይ ኤውሮጳ፡ ኤሲያን ካልኦትን ይምለልኩ። ኣብ ከም ኤርትራ ዝኣመሰሉ ሃገራት ግን እቲ መሰርሕ ብሰንኪ መግዛእቲ (ኤውሮጳውን ካልእን) ስለዝተበትኩ ብዘይካ ኣብ ሶማሊ (ብፍሉይ ኢጋጣሚ ታሪኽ) ኣብ ካልኦት ሃገራት ናይ ብዙሓት ብሄራት (multi-nation states or coutry) ሃገራት ቆማ። ስለዚ እተን ኣብ ኤርትራ፡ ኢትዮጵያ፡ ሱዳን፡ ወዘተ ዘለዎ ብልምዲ “ብሄራት” ንብለን ዘለና፡ ናይ ብሓቂ ወይ ስነ-ፍልጠታዊ ብሄር (nation) ኣይኮናን። እንታይ ደኣ፡ ኤትኒካዊ ጉጅለታት (ባህላዊ-ሃይማኖታዊ-ማሕበራዊ)፡ (ethnic: cultural, religious social groups) ኢና ክንብለን እንክእል፡ ብናተይ ርእይቶ። ካብዚ ዝሓሸ መብርሂ ወይ መግለጺ ዘለዎ እንተሎ፡ ክእረምን ክመሃርን ድሉው ኢዮ። ሓደ ካልእ ክንጠቐሶ ዝግብኣና፡ መብዛሕትኣን እዘን ጉጅለታት ብሰንኪ መግዛእቲ፡ ኣብ ክልተ፡ 3 ወይ ካብኡ ንላዕሊ ሃገራት ፋሕ ኢለን ይርከቡ። ንኣብነት፡ ትግርኛ፡ ዓፈር፡ ሕዳር-ብሃደንደዎ፡ ሰዋዘ፡ ሌሶቶ፡ ወዘተ።

ህዝቢ ጀበርቲ (ከም ኤርትራውያን መጠን) ንሕና ብሄር ኢና እንተበሉ፡ ንኻልኦት ክሳብ ዘይጸቐሙ፡ ዘይበደሉ ወይ ልዕልነት ኮነ ሓላፍ ዘይሓተቱ፡ ንሰኻ ሓው ተሳፍ-ብርሃን ከም ሰብ ወይ ከም ብሄር ወይ/ጉጅለ እንታይ ይገድሉካ፡ ወይ ይዕንቅፈካ?

ኢሳያስ ኣፍወርቂ ስለምንታይ ኢዩ ንጀበርቲ ዝጸልኦም ኣነ ዝፈልጦ የልቦን። ጀበርቲ ንዕኡ ብውልቂ ኮነ ብእኩብ ዝበደልዎ ኣነ ዝፈልጦ የለን። ንሱ ግን ይጸልኦምን ብዙሕ ይበድሎምን ኣሎ። (ኢሳያስ ንኹሉ ኤርትራዊ ኣብ ዝተፈላለየ እዋንን ቦታ ቦጂሉን ገፊዑን ኢዩ። ሕጂ ግን ብዛዕባ ጀበርቲ ኢና ንሃረብ ዘለና)። ስለዚ ኢሳያስ ብዘይተፈልጠ ምኽንያት ንጀበርቲ

ሰለዝጸልአን፡ ናይ ብሄርነት መሰል ሰለዝኸልኦምን ዘይባረኹምን፡ ንሰኻ ይኹን ካልኦት ሰለምንታይ ነዚ ግጉይ ሰጉምቲ ትድግ፡ ብኣንጻሩ ንጀበርቲ ኮነ ኩሉ ኻልእ ዝተወጸዐን ፍትሒ ዝሰኣነን ኤርትራዊ ክትድግፍን ምስኡ ሓቢርካ ኣንጻር ምልኪ ክትቃለሰን ይግባእ።

ስምዒ ክቡር ሓው፡ ጀበርቲ (ናህዳ) እንታይ ባይሎሙኻ ኢዮም፡ ማዕረ ኣግኣዚያን ትሰርዖም? ናይ ብሓቅኻ ዲኻ ተደናጊርካ ዘይትፈልጥ ኮይንካ? ወይስ (ከምቲ ባዕልኻ ንኻልኦት ትኸሶ) ሕቡእ ኣጀንዳ ኣለካ። ኣግኣዚያን እኮ፡ ንዓኻ (ብሌን/ካቶሊክ ወይ ወዲ መታሕት) ኣብ ኤርትራ ዘለኻኹ መሬት፡ ዓድኻ ኣይኮነን፡ ውጻእ ወይ ተኣሰር/ተቐተል ወይ ጊይ ዜጋ ኮይንካ ኣብ ትሕቴና ንበር ኢዮም ዝብሉኻ ዘለዉ። ኩሉና ከምንፈልጦ ንሳቶም፡ ኤርትራን ትግራይ ተጸንቢረን ነቶም ናይ ትግራይ ግእዝ (ተዛረቡቲ ትግርኛ፡ ግን ተዋህዶ/ኦሪት ጥራይ!) ምስ ትግርኛ (ተዋህዶ/ኦሪት) ኤርትራ ጸንቢሮም ንበይናም ዝውንንዎ ሃገር ክንምስርት ኢና፡ እኮ ኢዮም ዝብሉ ዘለዉ። ሃገራውነት ኤርትራ ዘይኣምኑ፡ ትምክሕታውያ (ወይ ዕሰባት) ምኃናም ኣይትፈልጥን ዲኻ? ወይስ?

ውድብ ናህዳ ናይ ጀበርቲ ብሄራውነት ኢሎም (ኣብ ፕሮግራሞም ጠቐሶም) ምቅላሶም ንዓኻ (ከም ሰብ ወይ ከም ብሄር/እምነት) እንታይ የጉድልለካ ወይ ይገድእካ? እዮም ካልኦት ናይ ኤርትራ ብሄራት “ብሄራት” ኢና ክብሉ ኸለዉ (ካብ ብሌን ጀግርና) ቅቡላት ኢዮም። ምክንያቱ ኢሳያስ ሰለዝባረኹም፡ ንጀበርቲግን ንሱ ሰለዘይተቐበሎምን ዘይባረኹምን ክትብለና ከለኻሉ፡ ኣይገርምዶ? ገለ ብሄራት ኤርትራ፡ መሰል ከረጋግጻን፡ ነቲ ወሪዱና ዝበልኦ ወጽዓ ንምውጋድ፡ ብዝተፈላለዩ ኣገባባት፡ እንተላይ ብብረት ይቃለሳ ኣለዉ። (ኩናማ፡ ዓፈር ወዘተ) መሰለን ሰለዝኾና፡ ክሳብ ነረብሓ ሃገርን ልኡላውነትን ሓድነትንን ዘይተጸረረ ኣነ ተቐውሞ የብለይን። ሰለምንታይ ነዚኣን ዘይትቃወም ንጀበርቲ ግን ከይትዛረቡ! ብዛዕባ ብሄራዊ ሕቶ ወይ መሰል ከይተልዕሉ ኢልካ ትህድዶም? ሰለምንታይ? ንኣውራጃዊ ጥርናፈ (ሰራዩ፡ ኣክለጉዛይ፡ ሰለምንታይ ንናይ ሓግሴን ግን ዘትድግፍ?) ከም ቅኑዕ ወሲድካ ትድግፎ? ንጀበርቲ ግን ፍጹም። ሰለምንታይ? ጀበርቲ ኣብተን ኣውራጃታት ት ኤርትራ (ሰራዩን ካልኦትን) ከምዘለዉ ኣይትፈልጥን ወይ ኣይትኣምንን ዲኻ? ጀበርቲ ከም ኩሉ ኤርትራዊ ካብ ግዜ ጣልያን ኮነ ኣብ 1940ታት፡ ኣንጻር መግዛእቲ ኢትዮጵያ፡ (ሃይለ-ሰላሴን ንደርግን) ኣብ ውሽጥን ወጻኢን፡ ከተማን ገጠርን (ኣብ ሓረካ፡ ተሓኤ፡ ኮነ ህሓሓኤ/ህግሓኤ፡ ካልኦት ውዳቤታት ተቃላሶምን መስዋእቲ ከፈሎምን ኢዮም።

ኣብ ኤርትራ ዘሎ ብህግደፍ ዝምራሕ ብግብሪ ግን ብሓይ ሰብኣይ (ኢሳያስ)፡ ምስ ብኣጸብዕቲ ዝቐጸሩ ተበለጽቲ መሳርሕቲን ናታቶም መጋበርያታትን) ዝገግዝ ዘሎ ምልካዊ/ገባቲ ናይ “ገበኛናታት” (ማፍያዊ) ስርዓት ኢዩ። ዝተኸሎ ዘይምዕሩይ፡ ብልሹው፡ ገሰረጥ፡ ዘየድምዕን፡ ዘይትካላውን ኣሰራሓ፡ ንፍሉይ ብሄር፡ ሃይማኖት፡ ኣውራጃ፡ ዘይውክል ምኃኑ ርዳእ'ኳ እንተ ኾነ፡ ንግሩሃትን ተበለጽትን ንኸደናግርን ከሰድዕን፡ ዝተፈላለዩ፡ ምስሉይ ኣቀራርታት ከም ዝጥቀም ፈሊጥና፡ ክንንቐሓሉ የድለ። ዝበዘሕ ህዝቢ፡ ሰራዊት ኮነ ሰራሕተኛታት መንግስትን ውልቅን፡ ብፍርህን ራዕዲ፡ ጥሚትን/ድኻነትን ተቐሪኑ፡ ዘይምትእምማንን ሚላ መቐቐልካ ግዛእን ተቐርቂሩ ይሰርሕ ከምዘሎ ዘይምዝንጋዕ። በዚ ህዝቢ ክመቐቐልን ክታለልን ኣይግባእን።

ክቡር ሓው ተስፋ-ብርሃን፡ መልሰይ ውልቃዊ ርእይቶይ ሰለዝኾነ፡ ውልቃዊ (personal) መዋቃዕቲ ጌርካ ከይትወሰዶ እላዎ። ምሳኻ፡ ምስ ሓው ጀላል ይኹን ካልኦት፡ ፍሉይ ባእሰ ወይ ምትእስሳር የብለይን። ግን ካብ ምድንጋርን ህውተታን ናጻ ኮይናን ነቲ ሓው ጀላል ዘቐረበ ይኹን፡ ካልኦት ዘቐርብም ንሃርናን ህዝብናን ዝምልከቱ ጉዳያት ብብስሰት ክንረዳዳእ ንኸእል ኢና ዝብል እምነት ኣለኒ። ወደሓንካ!